

Секція 28. ФІЛОСОФІЯ

ЛОГІКА ТА ЮРИСПРУДЕНЦІЯ. ЛОГІКА Й ЕКОНОМІКА

Белова П.С., гр. ГРС-31

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. **Варипасв О.М.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Логіка має особливе значення в діяльності юристів. Ще Цицерон, говорячи про судові справи, радив оратору, які б справи він не взявся вести, "ретельно і ґрунтовно в них розібратися». В сучасній юридичній практиці широко використовується, власне кажучи, весь найбагатший арсенал логічних засобів: визначення (юридичних понять), розподіл (наприклад, класифікація злочинів), підведення під поняття (наприклад, кваліфікація конкретного діяння), версія як вид гіпотези (наприклад, як слідча версія), умовивід (наприклад, в обвинувальному висновку), доказ і спростування (наприклад, під час судового розгляду) і т. д. Для правильного судового рішення важливе значення при розгляді справи має також переконлива, логічна мова прокурора чи захисника.

Кращі юристи відрізнялися не тільки глибоким знанням всіх обставин справи і яскравістю судових промов, але також строгою логічністю у викладі та аналізі матеріалу і незаперечною аргументацією висновків.

Економічна наука, як і наука взагалі, теж неможлива без логіки. Тим не менше, люди, які отримують економічну освіту за тією чи іншою спеціальністю (як, втім, і більшість учених, які працюють в інших галузях науки), спеціального навчання логіці як особливої дисципліни не проходять. Для теорії, тобто для правильності теоретичних висновків, доказів і пояснень, для логічної систематизації теоретичних понять і тверджень, в першу чергу, необхідна дедуктивна логіка, яка є визначальним розділом логіки в цілому.

Для оптимального функціонування економічного мислення необхідно вільне, тобто свідомо контрольоване оволодіння всіма логічними засобами природної мови. Цим, звичайно, не виключається, що додатково до цього в економічній науці може використовуватися штучна мова, наприклад, у сфері математичного моделювання. Отже, практична логіка економічного мислення не може обмежуватися освоєнням, тільки тих форм атрибутивних суджень, які пропонують традиційні курси логіки. Економічна свідомість покликана регулювати таку діяльність, у якій необхідні образ бажаного результату і образ дії, що веде до результату. У ньому символи повинні бути пов'язані з образами.